

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Становище на Изпълнителния борд на ЕМСС относно ситуацията в Полша

Изпълнителният борд на ЕМСС е изключително разтревожен да научи, че и двете камари на полския Парламент - Долна и Горна камара - миналата седмица са одобрили две реформи, които бяха обект на остра критика през изтеклата година. Освен това, през последната седмица в Парламента е внесен проектозакон, който засяга състава на Върховния съд.

Първият закон, който е бил одобрен, е реформата на полския Съдебен съвет. Тази реформа бе анализирана от Изпълнителния борд на ЕМСС на 30 януари 2017г., когато се посочи, че не е била проведена ефективна консултация с полския Съдебен съвет; че тази реформа означава прекратяване на мандата на членовете на полския Съдебен съвет; че назначаването на съдебните членове на Съдебния съвет от Парламента не отговаря на стандартите на ЕМСС и, че създаването на две колегии в Полския съдебен съвет (първа, която включва 15 съдии, назначени от Парламента, и втора, която включва шестима членове от полския парламент, министъра на правосъдието, представител на Държавния глава, председателя на Върховния съд и председателя на Върховния административен съд), заедно с изискването всяко едно решение на Съдебния съвет да бъде приемано от двете колегии, заседаващи поотделно, придава съществена роля на политиците в избора и назначаването на съдии.

Вторият закон, одобрен от Парламента, предоставя на Министъра на правосъдието правомощието да отстранява председатели на съдилища и да ги замества с други в рамките на следващите 6 месеца от влизането в сила на новия закон.

Тези закони неизбежно ще означават ерозия на независимостта на съдебната система, а също така и неизбежно въздействие върху върховенството на закона.

Така че, и проектозаконът представен на 12 юли, който включва разпускане на настоящия Върховен съд чрез налагането на оттеглянето на неговите членове и предоставянето на министъра на правосъдието на дискреционни правомощия да посочва съдиите, които да останат активни.

Изпълнителният борд на ЕМСС счита, че това е много сериозна ситуация.

В действителност, по време на проведеното наскоро Общо събрание на ЕМСС през юни 2017г., в [Декларацията от Париж](#) бе включено следното становище:

„Развитията и планираната съдебна реформа в Полша продължават да бъдат сериозно безпокойство, тъй като биха могли сериозно да застрашат разделението на властите, което е от първостепенно значение за поддържането на върховенството на закона. ЕМСС потвърждава, че ключово изискване за поддържане и укрепване на взаимното доверие между съдебните власти в ЕС, като основа за взаимно признаване, е независимостта, качеството и ефективността на всяка от съдебните системи и зачитането на върховенството на закона във всяка държава.“

Притесненията за процесите в Полша са толкова сериозни, че Съдебните съвети в Европа са отразили това отношение през последните няколко месеца. По-конкретно становища са изразени от:

Висш съвет по правосъдие – Белгия
Висш съдебен съвет – България
Държавен съдебен съвет – Хърватия
Асоциация на върховните съдии –
Гърция
Асоциация на съдиите в Ирландия
Висш съвет на магистратурата – Италия
Съвет по правосъдие – Република
Латвия
Съдебен съвет – Литва
Съдебен съвет – Нидерландия

Висш съвет на магистратурата –
Португалия
Върховен съвет на магистратура –
Румъния
Съдебен съвет на Република Словакия
Съдебен съвет на Република Словения
Генерален съвет на съдебната власт –
Испания
Съдебен съвет на Англия и Уелс
Съдебен съвет на Шотландия

Наложително е съдебната независимост да бъде уважавана от правителствата. Една демократична система, основана на върховенството на закона, може да функционира правилно, само ако независимостта на съдиите е гарантирана. Освен това, както бе ясно изразено в Декларацията от Париж и в предходно становище на Изпълнителния борд на ЕМСС от 26 април 2017г., съдебната независимост е от основно значение за поддържане и укрепване на взаимното доверие между съдебните власти в ЕС. Съдебната независимост също играе централна и съществена роля в гарантиране зачитането на правото на ЕС.

Брюксел, 17 юли 2017г.